

ლიტერატურული განცემი

№7(191) 7 - 20 აპრილი 2017

გამოდის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკევით

ფასი 80 თათრი

მოწიდვა

პაატა შამუგია
ვასილ ბესელია
მანანა ქურდაძე
გურანდა ბერია
ქეთი გზირიშვილი

მოწიდვა

თეონა დოლენჯაშვილი
ცოტნე ჩიქოვანი
გიორგი შერვაშიძე
მირიან რჩეულიშვილი

საქუნძო

ნინო სადლობელაშვილი
ზაზა ბიბილაშვილზე
მაია ჯალიაშვილი
ზვიად კვარაცხელიაზე

ინტერიუსი

არჩილ ქიქოძე

თარიღი

ამირ ორი

პაატა შამუგია

კვაზის ყვავლობა

ციკლიდან „პოლიტერატურა“

მსახურიც კვაზია. ასეა.
და მეფის პოზაშიც კვაზი ზის.
ნელ-ნელა სუყველა გაკვაზდა,
შლეგი თუ შმაგი თუ აზიზი.
შენ, ჩვენო მეფევ და მესიავ,
გმადლობ, რომ კვლავ თავზე გვაზიხარ.
ალბათ ჯერ არავინ მოგახლის
იმას, რომ შენც კაი კვაზი ხარ.
მაგრამ თუ ერთხელაც კვაზებმა
მეფის ზურგს დაუშვეს კვაზი ქვა...
უფალო შეუნდე, რამეთუ
მშვენივრად უწყიან, რას იქმან.

კითხვითი ნინაზადება

რა უნდა ქნას ადამიანმა,
თუ 8-გვერდიანი CV არა აქვს
და ბედის საძებნელად მიდის უცნობ ქვეყანაში?

როგორ დასიზმროს თავი ზღაპრულ უფლისნულს
მან, ვისაც გენეტიკურ ლატარიაში
მოხდენილი ფეხები არ ერგო,
და მხოლოდ დაგრაგნილი ცხვირის
მომგებანი ბილეთი ამოუვიდა?
როგორ იპოვოს ისეთი პრინცი,
დაუდგენელი ხალხის მიერ დადგენილ
სილამაზის ნორმებს
რომ აირიდებს?

სად მოძებნოს მუდმივად დამარცხებულმა
მუდმივად გამარჯვებული,
ის, ვისი CV-იც სავსე მთვარესავით სავსეა
და ვისი გულიც თბილი სახლივით თბილია
და ვისი გრძნობაც ნაზი ფერმენტივით ნაზია
და ვისი სიყვარულიც მყარი ნარჩენივით მყარია?
როგორ აღადგინოს სამყაროს ბალანსი?

სამყაროს ბალანსი ჯვარზე დასრულდა.
ახლა ჯვარზე ადგილი ვაკანტურია,
ვინ შეცვლის მას,
ვინც შეცვალა ადამიანი?
ვინ ამიაცურებს მესამე ყივილს მამლის ყელიდან?
ვინ გამოჰკიდებს პაერში პეტრეს გამგმირაც კივილს?
ვინ შეუცვერს ხელებს სიცარიელეს,
რომელიც გაჩნდა მარიამის თვალებში?

სად არის თოვლი შარშანინდელი?
კითხულობს კაცი,
მთელი ცხოვრება მშვიდად რომ განვლო.
ან თაისი და არქიპიადე სად გაიტაცეს დროის ცხენებმა?
კითხულობს კაცი,
მთელი ცხოვრება მშვიდად რომ განვლო.
უნდა გვკვეროდეს თუ არა კაცის,
მთელი ცხოვრება მშვიდად რომ განვლო,
მაგრამ ერთხელაც საკუთარ მეზობელს დანა ჩასცა
და სამუდამო ნათელში ნაადრევად შეახრიგინა?

ვინ უნდა გასცეს პასუხები კითხებს?
ვინ უნდა გასცეს კითხები პასუხებს?
როდემდე უნდა გავცეთ?
როდემდე უნდა ვიყოთ ასე კარგად?

ხომ შეიძლება, ცუდადაც გავხდეთ,
ისე, უბრალოდ,
უნინის კანონის პატივსაცემად —
თითქოს მარაო დაგვექნიოს სიცივეში
ან ხელები აგვენიოს მშვიდობიანობისას...

რა უნდა ქნას ადამიანმა?!

სისულელის ჩება

როგორმე უნდა დაგიმახსოვრო,
თუ ვინა ვარ.
რადგან ბევრი ვარ, უთვალავი.
ჩემმა სახემ ათასი პირი გამოიპა

და უკვე ათასი სისულელის ერთბაშად
ნარმოთქმა შემიძლია.

როგორ უნდა დაგიმახსოვრო ეს ამდენი ჩემი თავი,
ან ამდენი ჩემი პირი,

მითუმეტეს, როცა თითოეული პირიდან

სხვადასხვა სიმართლე ისმის

და ყველა მათგანი, მიუხედავად იმისა, რომ
სხვადასხვა სიმართლეებზეა საუბარი,
ერთმანეთს ეთანხმება და ზოგჯერ, განსაზღვრავს კიდეც.
როგორ უნდა ავრიო ეს ამდენი პირი,

გამოივიწიო ეთიკური ჯაჭინი,

როცა ზოგიერთი ჩემი პირიდან

რამდენიმე ასოციალურიცაა,

მაგრამ საერთო პერმონიის მშზინავ შენობაში

ბზარი ვერ შეაქვს.

მხოლოდ კულინარიული კამათი ჩაღდება პერიოდულად,

როცა ხორცისჭამელი პირი და ვეგეტარიანელი პირი

იდეოლოგიურ კამათს შეჰყვებიან.

ოჳ, ეს ბიოეთიკა!

მარჯვენა პირმა არ უნდა იცოდეს,

რას ჭამს მარცხენა,

არც შუამ უნდა იცოდეს, რას გიახლებათ განაპირა,

არც ზედა პირმა უნდა შეამოწმოს

ქვედა პირის რეცეპტორები.

როცა ცუდად ვარ,

ბალახები ამომდის ნარტებზე,

შებლზე ძოვენ ცხვრები,

ნარბებზე კი ტყეები შრიალებენ

და ჩემი აურაცხელი პირი

მღერის სისულელის სიმფონიას

და ეს მშველის.

უთვალავი პირი კარგი სისულელის საქადაგებლად,

უთვალავი პირიდნ გადმოიღვრილი სისულელე

სიბრძნედ ფორმდება (უმრავლესობის დიქტატურა!).

ლმერთო, მომეცი სისულელის თქმის შნო და ლაზათი,
რომ ამოვთქვა უთვალავი პირიდან უთვალავი სისულელე

და განვფინობლანეტაზე სისულელის შედედებული ლავა.

მე ხომ ვიცი, რომ სისულელე ყველას სჭირდება,

ზოგჯერ ისეა, თითქოს ბედზე მიგესწროს განსინული

ადამიანისთვის,

სისულელე გეჩურჩულოს,

ყოვლად სულელური სისულელე...

და გადაეგერინოს.

არაფრის შესაძლოა, კაკოც უყვართ, არ ვიცი.

და ბავშვებსაც უყვართ კალამბურები,

ამიტომ გადავწყვიტე,

დავწერო არაფერზე,

მშვენიერ არაფერზე,

თვალს რომ მოგტაცებს, ისეთ არაფერზე,

თუმცა, გამოვტყვდები,

ჩემი აღოგმატურობა დასაზღვრულია,

და როცა მივდივარ სამსახურში და ვფიქრობ არაფერზე,

ხსოვნა ჩერდება რაღაც ძალიან დავიწყებადში,

რაც შეუძლებელია იყო არაფერი,

მაგრამ არის!

რადგან დასაბამიდან იყო არაფერი,

და არაფერი იყო არაფერთან და არაფერი იყო არაფერი.

არაფერი არაფერში ხარობს და

არაფერმა იგი ვერ მოიცვა.

მაგრამ, მეორე მხრივ, არის არაფერი —

არაფრისა არაფრითა დამთრგუნველი

და ეს უნდა გავითვალისწინოთ,

მაგრამ, ამავდროულად, არის ასევე არაფერი,

რომელსაც არაფერი აღელვებს,

მათ შორის, დიქოტომიები.

თუმცა, ეს არაფერი.

პოეტს უნდა ახსოვდეს, რომ

არაფერზე წერა აღარ არის არაფერი,

ის არის მეტაარაფერი, მეტი არაფერი,

არც ნაელები.

არაფერი შეგიძლია იოლად წარმოიდგინო,

რადგან ის არაფერია.

არაფერი შეგიძლია, არც წარმოიდგინო,

რადგან ის არაფერია.

არაფერი შეგიძლია წარმოიდგინო და თან,

არც წარმოიდგინო,

რადგან ის არაფერია.

არაფერი რომ არ არსებულიყო, უნდა გამოგვეგონებინა,

მაგრამ ვინადან არაფერი არსებობს,

ის, მითუმეტეს, უნდა გამოვიგონოთ.

სად არის ჩემი არაფერი?!

ვინ წაიღო ჩემი არაფერი?!

ვინ შეაჭრა ფრთხები ჩემს არაფერს?!?

<p

***

ხსოვნის ბილიკები
ისევ ირწევიან,
ისევ შრიალებენ
ქარში ლიანები,
როცა შემხედებიან
შენი გოგონები,
უკვე დიდები და
ქმარშვილიანები...

ისე ეშმაკურად
შემომლიმილებენ,—
თითქოს სიცოცხლის ხეზ
ტოტი დამინია...
დედას დაფაფიცებ,
ნუდა დამიმალავ —
შენმა გოგონებმა
ჩვენზე...
რა იციან?!

***

ომ კოლხურ ნანას —
გალობად დედის,
გლერტიან ეზოს,
ეზოში ბატყანს,
ვიხსენებ ჩავლილ
წყალობად ბედის,
ახლა რომ თვალზე
ცრემლივით მადგას.

რაც დღემდე ქარი
და შხამი ქროდა,
რაც როსმე ვენდე
ახვარს და მზაკვარს...
დავუნერ ჯვარს
და
მშობლიურ ოდას
მოვძებნი, როგორც
დაკარგულ გზა-კვალს.

მოვძებნი აქვანს —
უქმსა და მწუხარს,
კოჭობის ალზე
ლანდების ბანცალს...
დავანთებ ბინდის
სევდიან ბუხარს
და
ვქექავ ბოლო
დღეების ნაცარს.

***

ახლა,
ამ ორპირ
სიბერის ქარში
ვდგავართ და
ნლების
ქარსიცხე გვთენთავს...
შენ:
— ვაჟაცურად,
გიყვარდი მაშინ?
მე:
— ჰო,
რა ვიცი
ჯანდაბა ჩემ თავს!

***

ექსპორტი 40 წლის შემდეგ

შემთხვევით შევხვდით
და ვესალმებით
აშეარად სხვას და
სხვისას ამ ხანად....
მაცნობს შვილებს და,
ბებერ მეუღლეს,
მე —
ინსტიტუტელ
ბებერ ამხანაგს...

ვდგავართ...

ვიხსენებთ
სუნთქვას და სხეულს,
როგორც სალოცავს,
ჩამქრალ ნიშებით...
და ისე ვუქებთ
ერთმანეთს შვილებს,
თითქოს
ერთმანეთს ვებოდიშებით!..

იმადგაცრუებული ფილი
მიბაძვა

ტარიელ ჭანტურიას

არის ლექსი ბლაგვი, არის ლექსი ბასრი.
არის ლექსი — ჭიქა, არის ლექსი — კასრი.

ვასილ ბესელია

არის ლექსი ბრძენი, არის ლექსი შტერი,
არის ლექსი — მოძმე, არის ლექსი — მტერი.

არის ლექსი — რითმა, არის ლექსი — თეთრი,
არის ლექსი მამრი, არის ლექსი მდედრი.

არის ლექსი მრევლის, არის ლექსი უფლის,
არის ლექსი სცენის, არის ლექსი სუფრის.

არის ლექსი — ხათრი, არის ლექსი — პოზა,
არის ლექსი — რიტმი, არის ლექსი — პროზა.

არის ლექსი — სიცხე, არის ლექსი წნევა,
არის ლექსი — ჭამა, არის ლექსი — რწყევა.

არის ლექსი შენი, არის ლექსი სხვისი,
არის ლექსი — ბრაგო, არის ლექსი — ბისი.

არის ლექსი — დრაფი, არის ლექსი — ტილო,
არის ლექსი, ლექსად გადაქცევას ცდილობს.

არის ლექსი თოთო, არის ლექსი ხამი,
არის ლექსი — თაფლი, არის ლექსი — შხამი.

არის ლექსი — ტირის, არის ლექსი — ბლავის,
არის ლექსი — ღორჯო, არის ლექსი — ღლავი.

არის ლექსი — წვერი, არის ლექსი — ფესვი,
არვინ არკვევს ოღონდ... რომელია ლექსი!..

მთვრალი ლექსი

ლვინის სადღეგრძელო

გალეშილი ქვევრის მადლი
სისხლში შემერევა როცა...
ჯამში ლექსის ქარვას ჩავთლი,
ღვინით
ღვინოს როცა ვლოცავ...

ბოთლია და
ხაპია და
ჩეოვერი და მთელი ბოცა...
რა საყვარლად გაპიარდა
ღვინით
ღვინოს როცა ვლოცავ!...

როს ჭიქაში ჩავპან ცოდვებს,
ვახრჩიბ ბოდვებს მტერ და ავზე...
და ცარიელ ღვინის ბოთლებს
მზით
და ღვინის ლოცვით ვავსებ!..

ლვინის ღდინზე დავთვრები და
დაგტებები და დაგბრუვედები...
და არეულ დავთრებიდან
ფიქრით
შენთან დავბრუნდები...

როს ღვინით და ხსოვნის უიზით
ალთა
ბალთას ალარ მართავს...
ვადღებრძელებ ღვინოს ღვინით,
როგორც ძმაკაცს...
ალალმართალ!

***
ნაცვლად ფერად
ნარსულის და
რესტორნებში
გართობის,
ზიხარ სახლში,
ღიეტურად
ჭამ გასუსულ
კარტოფილს.

შიგადაშიგ
მოგონებებს
მიაყოლებ კაპტოპრილს...

ვაგა

30 წელი გავიდა!

უსაშეველო გენის ფესვით
ვატყობ —
ვემსავსები მამას,
მამის მონატრების ლექსი
გულის ნამალივით დამაქვს....

ჩამოვბერტყავ ხსოვნის ხიდან,
ცრემლით — მიამიტი ბალის,
რაც რომ —
გახსენებად ლირდა,
რაც რომ —
გახსენებად არ ლირს...

ხან დედივით ბეჭს რომ ათლის,
ლუკმას ლვინში რომ აწებს...
ლენინს ღმერთი,
სუფრის მადლით,
კაცი,
საძებარი სანთლით,
ბოლო ყანით დევს რომ დასცემს!

ხან ლოთი, ან —
ლოთის გრიმით,
ამქრით — ლოთბაზარა ხალხით,
თოთხმეტყაპიკან „პრიმით“,
კათა ღუდში ჩადგმულ არყით...

მაინც მუდამ
კაცურ ალმით,
სამახსოვროდ გულს რაც ულირს,
ქუდის მოხდით,
კაი სალმით,
კაი სიტყვით და პასუხით!

მაგარ ხელში — ხელი სუსტი,
მამის ღონებ,
სითბოს გარდა,
პურის გამოცხობას ვუცდით —
ვდგავართ ორნი ფურნის კართან...

ახლა მარტო ვზივარ ქვაზე
გულში ჩაკირული ბოლმით,
მონატრების დღიურს ვაგსებ
და პურივით ხსოვნას ვლოლნი...

***
უცდი,
დალლილო და დაქანცულო,
სხვა ზარს
გარდაუვალ ქვეყანიდან.
უკვე ღვინოს წუნობ და ქალს წუნობ —
ყალბს და უნაიროს ველარ იტან!

უკვე
განსხვავებულ ჭიქით ფრთხები,
სულში
შემოდგომის გემო არი,
ისე მოსაწყებად იკითხები,
როგორც წაკითხული მემუარი.

როცა დღაპებივით მიგნივიან —
ლექსის მოქუფრული ცა ზეფირობს.
მაისს გაიხსენებ, იმ წვიმიანს,
როგორც დაგინებულ საზეპიროს.

გული გიჩქარდება ეხლა უცებ,
და თუ ზამთრისპირულ ქარს აიტან...
ანი მოგონებებს ეღლაბუცე
ამბყოს გასუნებულ არსაიდან.

აზი
მგვერს და ჰაერს შეერიე,
ნლები ბარგივით რო ჩაწყობილა,
და იმ ფუფუნებას შეელიე,
რაც არ იქნება და,
არც ყოფილა...

60

ათასჯერ ამცდა
სიგვდილის ცელი,
და ვიდრე ჭიის
გავხდები სარჩო,
ჩავაწყევ სკივრში
60 წელი,
რომ ხსოვნის შხამი
წვეთ-წვეთად ვხარჯო.

წინ ისევ ისე
ის წლები მიბლვერს,
რაც თითო-თითოდ
60-ჯერ ახდა,
რამაც შემყარა
პიტალო ნილბებს,

რამაც 60-ჯერ
დამტოვა სახტად.

გავიტან ანიც
ორიოდ კვირას,
სხვაგვარი გზა და
ხსნა მაინც არ ჩანს.
ნეტა იმ 60-ს,
რაც მაგან მტკვირა,
მაცოდვილა და
ტყუილად მხარვა!

რაც გაიყოლა
ბუბუნი მუხის,
დაამრო შზე და
ოცნების ჭები...
და მაინც, ერთხანს
დარჩენა თუ ღირს,
იმ 60 წლის
იმედად ვრჩები!

ავტოკონტრატი

მიფიქრია ამ პორტრეტის
ამნირად დახატვა:
ვზივარ ტახტზე
თავის კრული,
პირას ვსვამ და
გლახათ ვარ!

მადლობის ლექსი

ამ არეული
და უამინდო
დღეების გარდა
რა მაპადია...
მადლობელი ვარ —
ვინც არ დამინდო,
ვინც არ დავინდე
და მაპატია.

ვინც ჩემს ფიქრში და
ცრემლში ერთა,
როგორც ქალი და
როგორც არტისტი;
სიყვარულით რომ
ვერ მოვერიე,
მადლობელი ვარ
იმ ღალატისთვის.

ვინც მინამლა და
მიუებარა
და ჩემს უაზრო
ტკივილს მიება...
ვმადლობ,
ვინც დაღლილ
თვალს მიეფარა
და გულში ჩამორჩი
არითმიებად.

მადლობელი ვარ —
ვინც მიუვალად
დარჩა და
არც სხვა
ალარ ეძება...
მადლობელი ვარ —
ვინც მიუარა,
ვინც მომენტა
და მომენტა ...

და შენც,
სიცოცხლევ,
ხან რომ ავდები,
ხან სასოების დგახარ თავდებად...
მადლობელი ვარ —
მე რომ ვთავდები
და სიყვარული რომ არ თავდება.

რომ რაც შემეძლო,
კბილით გიცავდი
(ან არ ღირს,
გრიგალს ფრთა რომ ვატოლო!),
ახლა ბებერ თავს
გიხრი მინამდი —
მადლობელი ვარ,
ჩემი ბატონო!

მადლობელი ვარ
შენც, უფალო,
(ხატებს მირონი
ისევ რაი სდის),
რომ არ დამინდე
ამ სულ უბრალო
სიმდიდრისა
და სილაპარის.

თეონა დოლენჯაშვილი

მოჩვენებების ქალაქი

ფრაგმენტი მომავალი რომანიდან

ალექსონი ცივ, ნისლიან დილას ჩავიდა. საზღვარზე იოლად გაატარეს. კილისში მესაზღვრეებმა საბუთებს უგულისყუროდ დახედეს. თურქეთიდან სირიაში გადამს-ვლელები ნაკლებად აინტერესებდათ, მთავარი იყო, ვინ შემოძიოდა — მთავარი შემომსვლელთა კონტროლი იყო, უზღვავ ნაკადად რომ მოედინებოდა დევნილთა სახით. საშმობლონი გამოქცეულთა და გადარჩენილთა სახით. მოგრძის გზა სამგზავრო ავტობუსებით და ბანქანებით რომ ჩახერგათ. ან სულაც ფეხით რომ მოაბიჯებდნენ, ან უკვე გადაკეტილ საზღვართან რომ ისხდნენ ჩანთებსა თუ სახელდახელოდ გამოკრულ ნაჭრის ჭუჭყიან ფუთებზე, ერთმანეთზე...

პირველი ფოტოებიც აქ გადაიღო. ადამიანები საზღვართან. ისინი სხედან ცეცხლმოკიდებული და მიტოვებული სახლებიდან ნაჩქარევად გამოტანილ ბარგზე, ან პირდაპირ მინაზე. დედების ბავშვებისთვის მოუხვევიათ ხელები. მათთვის, რომლებიც გადაურჩათ. ბავშვებს მშობლების კალთაში უდევთ თავები. მშობლებისა, რომლებიც ისევ ჰყავთ. სახეზე მტვერი და სისხლი შემხმარა, თვალებში — ძრნოლა და შიში. ირგვლივ ნისლია. ნისლშია მათ უკან დარჩენილი მოჩვენებათა ქალაქიც და წინ მიმავალი გზაც. ნისლშია სიცოცხლე. გაურკვევლობასა და ბინძში ჩაძირული ყველა და ყველაფერი.

ეს ფოტოები ნატას განსაკუთრებით მოსწონს. ნისლიდან, როგორც ყოფილების არარაობიდან გამოსული ადამიანები, ბავშვების გამზდარი, ულონო სხეულები, ქალების შავ ჰიჯაბებში გამომწყვდეული თვალები, ეკების უძლური, გაბოროტებული სახეები... ქიშიში და სისხლით მოსვილი შავი სილუეტები, რომლებიც ისევ მუდავნდებიან ამაოების თეთრ და ბლონტ სითეთრეში, როგორც ჩვენა რეალობის დაუნდობელი და უტყუარი დასტური. ათასობთ გზაბნეული სიცოცხლე, ზურგზე თავარანთი მკვდრებიც რომ მოუკიდებათ და მოდიან. იმ სამსახურში შემორჩენებას ცდილობენ, რომელმაც ასე დაივინება და მიატოვა, მაგრამ მაინც გადარჩენ. პოდა, ახლა ყველა ერთად, მკვდრებიც და ცოცხლებიც, უნდა მიღონ. უნდა შემოუშვან და შეიცარონ. ვინ შემოალნება და ვინ გარეთ დარჩენა, ვის გაუმართლებს და ვის არა, არავინ იცის. ესეც იმ ავიაგამანადგურებლის ყუმბარასავითაა, რომელიც ზოგს დაცა და ზოგს — არა.

ამ ფოტოებს, როგორც კი ლეპტონის ინტერნეტში ჩართვას მოახერხეს, მაშინვე საჭირო მისამართზე გადააგზანის. „არ დაგაროვო. გადაიდე თუ არა, ატვირთე და გამოაგზანება,“ — ასეთია დავალება. კარგად იცის, რატომაც, იქნებ მეორე წამს თავადაც აღარ იყოს ცოცხალი და მასალა მაინც გადარჩენ.

მანქანაში ჯდება და ფოტოებს აპარატიდან ლეპტონის შიდა მეხსიერებასა და ვინჩესტერზე ტვირთაგა. ქალაქისებრ მიმავალი გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ფოტოების კონტრიუში უკვე ყვითელ მტვერში გახვეული ქალაქის კონტურები ჩანს და ნატას გული ისე უცემს, როგორც უცნობი და სახიფათო სატროფოს ხილვის მოლოდინში. რამდენიმე მტვრის გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ფოტოების კონტრიუში უკვე ყვითელ მტვერში გახვეული ქალაქის კონტურები ჩანს და ნატას გული ისე უცემს,

როგორც უცნობი და ტახიფათო სატროფოს ხილვის მოლოდინში. რამდენიმე მტვრის გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ფოტოების კონტრიუში უკვე ყვითელ მტვერში გახვეული ქალაქის კონტურები ჩანს და ნატას გული ისე უცემს,

როგორც უცნობი და ტახიფათო სატროფოს ხილვის მოლოდინში. რამდენიმე მტვრის გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ნაშაუადლევის ღუბრის კასა მზის სხივები ჭრის და ამ მზის შეუზრუნველყოფაში მიმართავთ გადააგზანება. ქალაქისებრ მიმავალი გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ნაშაუადლევის ღუბრის კასა მზის სხივები ჭრის და ამ მზის შეუზრუნველყოფაში მიმართავთ გადააგზანება. ქალაქისებრ მიმავალი გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ნაშაუადლევის ღუბრის კასა მზის სხივები ჭრის და ამ მზის შეუზრუნველყოფაში მიმართავთ გადააგზანება. ქალაქისებრ მიმავალი გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ნაშაუადლევის ღუბრის კასა მზის სხივები ჭრის და ამ მზის შეუზრუნველყოფაში მიმართავთ გადააგზანება. ქალაქისებრ მიმავალი გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ნაშაუადლევის ღუბრის კასა მზის სხივები ჭრის და ამ მზის შეუზრუნველყოფაში მიმართავთ გადააგზანება. ქალაქისებრ მიმავალი გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ნაშაუადლევის ღუბრის კასა მზის სხივები ჭრის და ამ მზის შეუზრუნველყოფაში მიმართავთ გადააგზანება. ქალაქისებრ მიმავალი გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელებს...

ნაშაუადლევის ღუბრის კასა მზის სხივები ჭრის და ამ მზის შეუზრუნველყოფაში მიმართავთ გადააგზანება. ქალაქისებრ მიმავალი გზა ვინროვდება და ნატას უფრო და უფრო მეტად სცემს სიკედილისა და შიშილის სუნი, მაგრამ მძლოლის გაფრთხილების მიუხედავად ფოტოების გადაღებას აქაც აგრძელ

მანანა ქურდაძე

***
მხრებიდან ჩამომფერთხეთ მტვერი,
მტვერი ქატოსი და ფქვილის,
სახსრებმა დამიწყეს მტვრევა
და ფიქრებს წისქვილები ფქვავენ.
მხრებიდან ჩამომფერთხეთ მტვერი,
სასაა თეთრი და გამრა,
მხურვალე თონე იკრავს
ლავაშებს ქართულს და მღლაშეს.
მხრებიდან ჩამომფერთხეთ მტვერი,
თვალები გამექცა ცისკენ,
ისეთი ნათელია, წმინდა...
გუგუნებს თონე და ვისმენ,
ლოცვებს, ლოცვებს
მარჩენალი პურის, პურის
მეპურე რომ აცხობს,
როგორ უხარიათ, როგორ,
გვერდებდაბრანულა ანცებს.
მხრებიდან ჩამომფერთხეთ მტვერი,
არ ვიცი ფქვილია თუ ქატო,
ისეთი ტკივილია, ღმერთო,
სული სიმბურვალე ატანს.
გიზგიზებს, გუგუნებს თონე
და აცხობს მეპურე პურებს,
ისეთი მადლია და სევდა,
როცა ხელებს ცომში ურევს.
მხრებიდან ჩამომფერთხეთ მტვერი,
მტვერი ქატოსი და ფქვილის,
აქ ცაც დაინყო მტვრევა
და ფიქრებს წისქვილები ფქვავენ.

***
იქ, სადაც ჩვენ არ ვართ
და გვეძახიან
კედლებს ამოფარებული აჩრდილები,
როცა ჩვენ ბევრი ვართ
და ვმეორდებით
სულებით, დემონებით, ჩრჩილებით,
ვფარფატებთ, ვფარფატებთ — ვიხოცებით,
უსინათლო არის ჩვენი ყოფა
და ვიცით გვითვალთვალებს რეალობა,
კედლებს ამოფარებული აჩრდილები.
ზურგს უკან გვეპარება თითის წვერზე
შემდგარი მოციმციმე ლაპიონი...
და ვიცით, რომ ვიყავით წიგნის გვერდი
და არასასურველი ემბრიონი.
იქ, სადაც ჩვენ არ ვართ
და გვეძახიან,
იქ, სადაც ვიყავით და
არ გაგვიღეს,
როცა ბევრი ვართ
და ვმეორდებით,
ვაგსებთ ყველა ხერელს და
ყველა ღრიჭის
და გაქცს უსინათლო რეალობა
სულებით, ჩრდილებით, დემონებით
და ჩვენ გვაქცს კარგი სამაღავი
და კიდევ ბევრი ვართ და ვმეორდებით.
ჩვენი ჩასაფრება უვადოა,
გვაქცს ჩამონგრეული გალავანი,
ვფარფატებთ, ვფარფატებთ — ვიხოცებით,
მოვლენ სხვა მავანი და სხვა მავანი.
იქ, სადაც ჩვენ არა ვართ
და გვეძახიან,
იქ, სადაც ვიყავით
და არ გაგვიღეს,
ჩვენ ბევრი ვართ
და ვმეორდებით
როგორც მოკაშკაშე ნეონები.

***
მღვდელსა ვეითხოთ, რომელია
ჩვენში უფრო ცოდვილი...
— ბანარს უარს როგორ ვეტყვი,
არის ჩემი დობილი,
მე, საპონი, საამური,
საჭირო ვარ რარიგად,
სისუფთავის ეტალონი
და ავ-კარგის „მამიდა“.
— მე ბანარმა რაღა გითხრათ,
რა ბრალი მაქცე ვიცოდე,
თუ საპონი ზედ მომეკრა,
ნეტავ ამით რა ვცოდე.
იქნებ ის ხის „ტაბურეტკა“
არის ცოდვის მიზეზი,
რომ წინება, ტკივილისგან
გუშინ კასერის იზელდა.
— ახლა ჩემზე შეიხოცეთ
ეგ ბინძური ხელები,
იქ იყავით თქვენც და თქვენი
მეგობარი ხეები,
და იმ ტოტზე გამობმული,
ქანაობდით რარიგად,
მერე თევენი „მეგობარი“,
ზედ შემდგა და ავიდა...

ასთი ნაი გვარის ეალება

მტვერი აუვიდა ქალაქს,
დაშრა ყველა ჭა და ვუბე,
უბეში ჩავისვა ყვავი,
სული შევუბერი, ცხელა...
ასეთი წესი გვაქცს ქალებს,
გადავარჩინოთ ყველა.
მტვერი აუვიდა ქალაქს,
ხვატი წვავს ამომშრალ გუგებს,
ყრანტალებს, ყრანტალებს ყვავი,
ებდაუქცება უბეს.
ვასვი და ვასვი წყალი,
ვაჭამე ჭყინტი ყველი,
ასეთი წესი გვაქცს ქალებს,
გადავარჩინოთ ყველა.
მტვერი აუვიდა ქალაქს,
დაშრა ყველა ჭა და ვუბე...
სიზმარი ვნახე ავ,
თავზე დამჩხავის ჩემი,
შემოხიზული ყვავი...
ვარ მიუსაფარი მწირი,
მგზავრი ატანილი წერას,
ასეთი წესი გვაქცს ქალებს,
გადავარჩინოთ ყველა.

ხვარამზე

შენ ჩემო თავო ბედერულო,
დაუწექ ჯავრს და სევდასა,
ჩემი ტკივილი (ცოდნა),
სარჩულად რაც რამ ედვასა...
და თუ სიყვარულ, ახია,
ვიყავი ქალი ამაყი,
ვაქმა დამიგო მახეა
და ჩემი ცრემლით დანაყრდა.
აცრემლა ჩემი ქალობა,
მზეს წააფარა წაბადი,
მასნავლა ლექსად გალობა,
შემყარა გულზე სახადი...
და მოსთქვამს გული სამინე,
გზა შეებერე თვალები,
სხვა მეგზურობას გამინევს,
მაგრამ გულჩანაბარები
შენი კვნესა მაქვს, ვაჟიყავ,
უფრთო დამტოვე, ხვარამზე,
როს ამიქნიე კაჟი ქვა,
გულის კარიბჭე ჩავრაზე...
და ახლა ლექსებს დაკვირტულს
გიმდერი, შენი კვნესა მე,
მინის დავიდებ ცხრაკლიტულს,
გულს მომაფინე კესანე.

***

ქალაქში სძინავთ,
სძინავთ ქალაქში
და ასე ძილში ელიან დილას,
გაუთენებელ დილას უმზეოს,
სადაც ცა არის ლურჯი მიტკალი
და მინა შავი უტყვი წაბადი...
და, აბა, ერთი, ოლონდ მითხარი,
თუ არ მოთოვს და
თუ არ დაბარდნის
რაღა თქმა უნდა,
არ გათენდება...
ოლონდ მოთოვოს,
მოთოვოს ოლონდ.
აი, ვიძახი:
„თეთრი თრითინა თეთრ
თოვლზე თრთოდა“,
თრთოლვა როგორი გადამდებია.
ქალაქს სძინავს გახელილი
ფართო თვალებით,
შიშის თვალებით, შუშის თვალებით..
და მე კი ამ დროს
ჩემს აჩრდილთან
ცივ რთახში დავიარები
და ვექტებ ჩემ თაეს
მიმობნეულს ბავშვობის სახლში.
თუ არ მოთოვს,
არ გათენდება,
მოთოვოს ოლონდ...
„თეთრი თრითინა თეთრ
თოვლზე თრთოდა“,
ვიძახი, ხოდა...
ვიცი როგორ შემოვა ჩემში
დილა იანვის, ცივი ნიავი,
ბავშვობის წინდა და სულინმინდა.
მოთოვოს ოლონდ,
ოლონდ მოთოვოს.

გურანდა ბერია

***

მე შენ გხედავ
შენსავე მუსიკაზე აცეკვებულს,

და ლოკერინასავით ვიმალები საკუთარ ნიუარაში.

გაგირბი.

შენ კი უფრო და უფრო ძლიერად უკრავ,

ნელ-ნელა მენამულისფრად გენთება სახე.

აგერ მეც,

უკვე გამოვდივარ ნიუარიდან

და გულიდან გისმენ.

შენ უკრავ,

ისევ ისე უკრავ...

მერე მოდიხარ და თვალებით მღერი.

სისხლი კი ალისფერ ნაგადად ეშვება

საფეხულიდან გულისკენ.

მე თვალმოუშორებლად გიყურებ.

დელოსელი ქალწულები ნელ-ნელა ტოვებენ კუნძულს

და შენში სახლდებიან.

უკვე თვალისფერივით გეცვლება ფიქრები,

მიყურებ და გული გაგირბის.

რომელიდაც დელოსელს ქარმა თმები აუნენა.

შენ უკვე მისთვის უკრავ...

ელვისებური სისხრაფით იზრდება მანძილი

ჩემიდან როიალამდე.

მშორდები...

თოტები გიცვლისფერდება...

სადლაც ემაურდა მეორე დელოსელი.

მე მოვევდი.

ზარვანა

მიამბე,

ჭეშმარიტება როგორ იბადება?

მიამბე ახლა, ამ შუა ღამით,

როდესაც ქარი გულივით ბორგავს,

ახლა,

როცა ღამის პეპელას ძალა აღარ მყოფნის

შენს გარშემო ვიფარფატო.

მე ფარვანა ვარ,

შენ — ჩემი სინათლე,

სძლიერ შენს მრისხანებას.

არ შეიძლება,

არ შეიძლება დედამინის ბურთივით

ორი პოლუსი გერნდების გერნდები.

ნუ აცხოვრებ იქ სხვა ადამიანებს.

მერე რა, თუ კი შენს გამოც ვერ შევიცვალე.

რა ვენა, არ შემიძლია იმ თოვლის შეყვარება,

რომლის სასპერტაკეს არაფერი აქვს საერთო ჩემს სულთან.

სძლიერ შენს მრისხანებას!

ეგ სიტყვები ბასრი დანისპირივით

არღვეს ჩემი ბედნერების ბადეს

და პირველად გაქცეული თვალის მსგავსად

ზედიზედ, მიყოლებით ირლევიან ჩემი იმედებიც.

.....

კონცენტრიკული წრეები კი ჩემი ოცნებებივით უფრო და უფრო იზრდებიან, იზრდებიან და ბოლოს საერთოდ ქრებიან. მე და შენ ვიცით, რომ მდინარის ბოლოს დასასრულია. იქ რეალობაა.

***
 შენ გვინია, რომ მხოლოდ ორი თვალი და ერთადერთი გული მაქვს, ალბათ ამიტომაც ვერ გრძნობ ყურებთან იმ ორი ტყუპი გულის ბაგაბუგს, შენი ჩურჩულისას უფრო და უფრო რომ ხმაურდება. ვერც იმ ძარღვებში გამავალ გულს გრძნობ გამალებით ორი პულსრებს, სანამ შენი საჩერებელი თითოებით გამოივლი გზას ჩემი იდაყვიდან ჩემსავე წევა თითამდე. შენ არ იცი, რომ ყოველთვის, როდესაც გვერდით მდგომს თვალს გარიდებ, ჩემი საფეხლიდან გულისთვალები იზრდებიან და შენს გუგებმი ეგვებიან. ხოლო მაზინ, როდესაც შენს წინ მდგომარე თავს დარცხვენით ან სულაც უმიზუნოდ ვხრი, თვალები თითოეული თმის ღერიდან გიმზერენ და დარჩენას გთხოვენ. მათ იციან, რომ წახვალ. ისინი შეინიდან გხედავენ. მხოლოდ გულისთვალებიდან ჩანს შენს სარდაფში გადანახული ბაბუანერას ლვინო, სახლიდან გასვლის წინ, ყოველ დილით რომ ამონმებ, თვალსა და ხელს შუა გაქცეულ ბავშვობასავით ხომ არ გამირაო. შენ გაიზარდე. იმაზე სწრაფად გაიზარდე, ვიდრე ელოდი და ხვდები, რომ ახლად მოთიბული ბალახის სურნელის გარდა წარსულში კიდევ რაღაც დატოვე, ან დაგრჩა...
 ხათვან ხათვანარას — „ფიქრის გოგოს“

შენ ახლა გძინავს და მინდობში მოთამაშე ბაგშვობა გესიზმრება. მათ არ ესმით, რომ შენ შენი სარკმლიდან ამოდის, როცა ილვიძებ. გამუდმებით გიმეორებენ, რომ ეს მზე ცხრათვალა და ყოველ დილით, როცა მსა თვალმოუშორებლად უყურებ, გული გწყდება, რომ ცხრა კი არა, ვერცერთი თვალი უპოვნე. რომ ეს ნახევარმზე ადამიანებივით ბრმაა. მხოლოდ შენს თაროზე სიმეტრიულად შემოლაგებულმა თოჯინებმა თუ იციან, რომ შენც, მატილდას მსგავსად, ბაგშვობიდან გიყვარს ახალგაზრდა ვერტერი. ის დღემდე გსტუმრობს ხოლმე და ღუმელზე შემომჯდარი ისევ დაუინებით გიყურებს, სანამ შენ დედოფლებს თმებს ვარცხი. მათ ისევ შეინავთ.

.....
 შენ ზღვის ვარსკეულავი ხარ და ნიუარები გეტერჩულებიან. ოლონდ ყურთან წუ მიიტან, თვალებთან მიიყვანე, რომ უკეთ გაიგო მათი...

***
 შენ თვალებში მიყურებ და მეუბნები, რომ არ ვარ ჩევეულებრივი. მეც გეთანხმები, არ ვარ, არ ვარ ჩევეულებრივი. მე უჩვეულო ვარ. დღესაც დამგვიანდა, ჩვეულებრივზე უფრო დავიგვიანე. შენ კი ქუჩაში მელოდი მე, რომელიც უკან იმ წითელი ტუჩსაცხის ასაღებად გავბრუნდი, შენ რატომლაც ასე ძალიან რომ არ გიყვარს. ჰო, მე უჩვეულო ვარ. ყელში ფხასავით გაჩერილ სიტყვებს ყოველ ჩასუნთქვაზე ვაბრუნებულ, რომ შენი სიყვარული არ წამოსცდეთ. არის ხოლო,

ფრჩხილებს კი არა თითებსაც ვიკვნეტ, რომ უპასუხოდ დავტოვო შენი წერილები. ზოგჯერ შენც არ შეგიძლია ჩემი გაგება. მინდა, რომ შენი თვალების დასანახად მალლა ვიწევდე კისერს, რომ მხოლოდ ცერებზე ანეული ვწვდებოდე შენს მხრებს. ჰო, უჩველო ვარ. მე ხომ ისიც კი ვერ დავიმახსოვრე, თუ რომელ სიგარეტს ეწევი...

შენ ხარ გესამი

არსებობს ნივთები, რომლებიც ადამიანებზე მეტ დატვირთვას იძენენ და ადამიანები, უბრალო წითელი ფასიც რომ არ აქვთ. თითქოს წყალში ვიხრჩიბოდე და უკანსკნელი იმედი იყოს, ხასიათით ვეჭიდები შენს მოგონებებს.

ჩემს საათზე წუთები შენსავით უკანმოუხედავად მიდიან. ეს საათი შენი უკანასკნელი სააჩუქრია, რომლის გარეშე არცერთი დღე არ გამიტარებია, თითქოს შენ იყო ჩემს მაჯაზე გადაჭდობილი და ყოველდღე თან დამყავდე. შენ ხარ ბესამე!

მე არ ვარ ის, ვინც ლამაზი ხელით დაწერილ ლამაზ წერილს მოგწერს, ჩემი სული ისეთივე არულია, როგორც ეს ხელწერა. არ მჯერა ამ გრძლად დაწერილი წერილების, არც გრძლად ნათქვამი სიტყვების, ამიტომაც, როცა თვალებმი გიყურებ, ვცდილობ, არასდროს გესაუბრო ზედმეტად... „შენ ღარიბი ხარ, როგორც იესო“, შენ ხარ ბესამე!

ახლაც გხედავ როიალთან მჯდომარეს, ხანაც, ყელზე იარაღივით მიბჯენილი ვიოლინოთი. შენ უკრავ, შენ ისევ ისე უკრავ. იმ შავ-თეთრ კლაიშებს, ყოველდღიურად საათობით რომ ეხები, შეუძლიათ შენი თითების შეგრძნება... აზდაც, იმ ვიოლინოს, ლერთო ჩემო, მას აქვს უფლება თავი ჩამოდის შენს მხრებზე, კისერზე... შენ ხარ ბესამე.

ასჯერ, ათასჯერ, ათი ათასჯერ უკან გაბრუნებული სიტყვები საათის ყოველ წინიჭები იმატებს, გორგალივით იზრდება და ყელში მეჩინება. მახრიბს. „შენ ღარიბი ხარ, როგორც იესო...“ შენ ხარ ბესამე!
 ბესამე!
 besame mucho...

ქეთი გზირიშვილი

***
 ათი გზით ვუარე გარშემო ცეცხლს, სოფლის გულში დანთებულს. მეგონა, ათივე სოფელს დამაშორებდა და ბაგეს გამიხსნიდა ცხადის საქებად. მეგონა, იმ ბალებში, სადაც მინაზე პიტნა ეფინა და ცისენ — მტევნები, სხვა ხილი ყვაოდა და სხვა ჩიტი დახტოდა ჭიგობზე. მაგრამ გამოხდა ხანი და გამოხდა გემო და გამოხდა ცეცხლი.

იდგა ჰაერში სვეტები და სვეტებზე ეკადა თუთის ნაყოფი. იდგა გზის მაჩვენებელი ათი გზის მაჩვენებლად ერთი ცეცხლისკენ. იდგა გზის მაჩვენებელი ათი გზის მაჩვენებლად ერთი ცეცხლიდან. და დავდექი შე ბალის კიდეზე და ვერ გამეგო, სარზე ჩიტი ფრიალებდა თუ ალამი — ნიშნად. და გადავწყვიტე ათივე გზით მევლო სოფლისკენ, ჩემი თითები დამეფინა ცეცხლის საქებად ახსინდ ენებზე და მეთქვა — ამინ. მე გადავწყვიტე: ყველა ტოტი სიტყვას მოისხამს. მე გადავწყვიტე: სოფლის გულში გაჩნდა ადგილი.

***
 ეს დღე, რომელიც მომეცა, როგორც საჩუქრი, როგორც წყევლა, როგორც შეკითხვა, ამას გავიგებ, როცა ბოლო სხივი ჩაქრება, როდესაც ტერფებს კედელს მივაწყო და დავიკრძიბი. ეს დღე, რომელიც დამევალა და მომიტანა კელავ გაოცება, რომ მოთამაშის ნომერი გულზე ისევ მაკვრია: მე ვერ ვიპოვე მისასვლელი სადაც კარამდე — თამაში ვრჩები. ეს დღე, რომელსაც მოაქვს ვეგმური ბარიერები, მათგან უმეტეს ჩემი სული შეგვეულა, მათგან უმეტეს ჭიქა წყლის მოსით გაუმკლავდები და ნანილი კი აქეთ მომსინჯავს, როგორც ხელ — ჩემს სირბილეს დაუყვება ნელა და ფრთხილად, როგორც ენა — ენაზე ეძებს პულსას ჩქარ ცემას და ნიუარაში ზღვის ხმას აგროვებს. ეს დღე, რომელსაც გავუთენდი, რომ დავალამო. ეს დღე, რომელიც გამითენდა, რომ დამალამო. ეს ჩვენ, რომელიც გავთენდით, რომ ერთად დავლამდეთ: როგორც სიზმარი მოსაყოლი, როგორც სიზმარი მოუთხრობი და უმსმენელო.

***
 რა მოგაქვს ჩემს დინებაში, რა ჩამოგყვა შენი მთებიდან და ფლატებიდან, რამდენ თევზს გადავევლე, რამდენი მინაშეოვნები, რამდენი წერილები, რამდენი უპასუხოდ დავტოვო შენი წერილები, რამდენი უპასუხოდ დავტოვო გასარებულის ჩემის მესასიერებას, რას იტოვებს კანი, რას ჩაიტანს სიღრმეში, რომ ისევ ამოხეთქოს ფერდობიდან. არავის ეცოდინება, რომ მდინარეს ყველაფერი ახსოვს. შენიდება თევზი მოვიდეს, ან კარიერის ნაგავი გაგვატებანონ, ან შეყვარებულები დასხდნენ ნაპირზე, ირმები ჩამორეკოს ტყებ დასარწყულებლად, ან ტალღები უმეტედი ჩაგვინვებს გლეხმა ნათესი მორწყას. რა ერწყის ჩემს მესასიერებას, რას იტოვებს კანი, რას ჩაიტანს სიღრმეში, რომ ისევ ამოხეთქოს ფერდობიდან. არავის ეცოდინება, რომ ეს ჩვენ ვიყავით. რომ მდინარეს ყველაფერი ახსოვს.

შეიძლება თევზი მოვიდეს, ან კარიერის ნაგავი გაგვატებანონ, ან შეყვარებულები დასხდნენ ნაპირზე, ირმები ჩამორეკოს ტყებ დასარწყულებლად, ან ტალღები უმეტედი ჩაგვინვებს გლეხმა ნათესი მორწყას, თოლია ჩაგვაცერდეს თვალებში — თევზს თუ გამოუზრით. შეიძლება დაგვაგუბონ და შუქად გვაძიონი, ან თვითონ ვუმასპინძლოთ შუქას ღამის ციდან. მაგრამ არავის ეცოდინება, რომ ეს ჩვენ ვართ. რომ მდინარეს ყველაფერი ახსოვს.

შესანიშნაობა მაინც გააჩნდა. თუმცა, სი-
მართლე ითქვას, ერთი კი არა, რამდენ-
იმეც. ჯერ ერთი რომ, ის მდებარეობდა
თამბაქოს ქარხნის მოპირდაპირე მხარეს,
რაც მშვენიერ საშუალებას იძლეოდა, მისი
სახურავიდან სიგარეტის გადამყიდველე-
ბზე დაკვირვებისა და შემდეგ მათვეს კი-
სტის თოფის სროლისა. მეორე – იყო მა-
ლალი და ჰქონდა ბრტყელი გადახურვა,
რაც, იმხანად ფრიად იშვიათობდა, და მე-
სამე – მის სხვენზე მოხვედრა, იმდენ
სირთულესთან იყო დაკავშირებული, რომ
სამი ცდიდან რაიხსტაგის თავზე უფრო
მეტჯერ აღმართავდი დროშას, ვიდრე იმ
შენობის მწვერვალს დალაშერავდი. სახურ-
ავამდე მისასვლელი გრძელი და სახიფა-
თო გზა კი, ამ ნაგებობის სილორმეში მდე-
ბარე ბუნკერიდან იწყებოდა, რომელსაც
გარე სამყაროსთან ერთადერთი მომცრო
სავენტილაციო შატა აკავშირებდა. მარ-
თალია, ეს ღიობი წვრილი და გრძელი იყო,
თუმცა არა იმდენად, რომ მოწადინებულ
ყმაწვილს შიგ მხრები არ გატეოდა. შენო-
ბის ეს ნაწილი დაუმთავრებელი და ბნელია
იყო. სამი სართული ისე ამოევვანათ, რომ
ნიშნულებზე ფილა არ ჰქონდა დასხმუ-
ლი. შესაბამისად, გადაადგილებაც მხ-
ოლოდ კოლონებსა და სარტყელებზე
გადებული ფიცრებისა და ხის კიბეების
მეშვეობით იყო შესაძლებელი. სწორედ ეს
ფიცარნაგები წარმოადგენდა იმ პირველ
დაბრკოლებას, რომელიც სახურავზე მოხ-
ვედრის კველა მსურველს უნდა დაეძლია
და გაევლო. შემდეგ იყო უსასრულო ბაზა-
ლტის კაბე, რომელსაც, მართალია, პირდა-
პირ სხვენმი აყავლი, თუმცა, სუნთქვის უკა-
მარისობისა და მისგან გამონკეული
თავბრუსხევების გამო, შეუძლებელი ხდე-
ბოდა საფეხურების გადათვლა. რაღა თქმა
უნდა, ბავშვები შენობაში არ დაიშვებოდ-
ნენ. აქედან გამომდინარე, სახურავზე მოხ-
ვედრაც, მხოლოდ და მხოლოდ, ბუნკერი-
დან იყო შესაძლებელი. ისიც შაბათ-კვი-
რას. ძალიან ჩუმად და გოჩასაგან მალუ-
ლად. აი, ბოლო დაბრკოლება კი, რომელ-
იც სხვენის გასასვლელში მდებარეობდა,
ისეთ ფიზიკურ მომზადებასა და სულის
სიმტკიცეს მოითხოვდა, რომ მრავალი
დამპყრობელი პირში ჩალაგამოვლებული
დარჩა. კიბის უჯრედის ბოლოს მომცრო
ოთახი იყო, რომლის ითხმეტიანი ჭერის
ერთ-ერთ ზედა კუთხეშიც სახურავზე
გასასვლელი დაეტანებიათ. იქ კიბე არ
იდგა. სამაგიეროდ, ჭრილიდან გადმოშ-
ვერილიყო ხის გრძელი კოჭი, რომელზეც
მიემაგრებინათ ბანარი. სავარაუდოდ, ეს
კონსტრუქციაც ასევე მშენებლობის
დროინდა იყო შემორჩენილი და ტვირთის
ასატანად გამოიყენებოდა. სახურავზე
მოხვედრის მსურველებსაც სწორედ ამ
თოკზე აცოცება, შემდეგ გაქანავება-
გამოქანავება და ვინონ სარკმელში შეხ-
ტომა უნდა შესძლებოდათ. აი, იქ მოხ-
ვედრილ რჩეულთ კი, ისეთი მძლავრი სიხ-
არულის განცდა ენვეოდათ ხოლმე, რომ
არაერთხელ დაუციათ სიხარულის ყიუ-
ნა.

ოლოდ სამარა მიატანა სახურავამდე. ხელ-
მოცარულნი ბურტყუნით გაბრუნდნენ
უკან, ხოლო გამარჯვებულნი უმაღ შენო-
ბის კიდევსთან მიცოცდნენ. მუცელზე
დაწვნენ და კისრები დაიგრძელეს. ფეხზე
დამდგართ სიმაღლიდან გადახედვა
ყოველთვის შიშის ჰერიდათ და ამიტომაც,
ასე ცქერა ერჩივნათ. ყველზე ყოჩაღმა
ზურგზე გადაკიდებული კისტის თოვთი
მოიმარჯვა და მეგობრებს ნიშანი მისცა,
აბა, დავიწყოთ. ბიჭებიც გაფაციცებით
შეუდგნენ, თამაქის ქარხანასთან მოუფუ-
ფუსე ხალხიდან, იმ ერთადერთა მსხვერპ-
ლის ქებას, რომელსაც ყარამანას ეძახდ-
ნენ და თან მათი ფული ემართა. მანძილი
იმდენად დიდი იყო, რომ სერიოზული
ზიანის მიყენება, ალბათ, გაჭირდებოდა,
თუმცა, მნარედ წამოყვირების ხმა, ხშირ
შემთხვევაში, მათ ყურამდეც აღნევდა
ხოლმე. შურისძიების წყურვილის მოსაკ-
ლავად ესეც საკმარისი იყო.

არადა, იმ დილით იქ არც ყარამანა ჩან-
და და არც სხვა გადამყიდველები. მხ-
ოლოდ სანარმოს პერსონალი ირეოდა.
ქარხანა სდუმდა და აღარც მისი საკვა-
მური ჭვარტლავდა. დენი არ იყო. სამცი-
ეროდ, იყო გოჩა, რომელიც შენობის
შესასვლელთან იდგა და გრძელდ დაჭრილ
ასტრას ეწეოდა.

— ე... ეს გოჩა არ არის? ზუსტად ჩვენს

— კი, ეგ არის. გეხვენები, მომე, მე უნდა ვესროლო, რა.

— მაიცა რა, შენ. ამას მე უნდა დავა-დო.

— აუ, მომე რა. გაუშვი ხელი. საერთოდ, ეგ კისტი ჩემია რა, ძმაო.

— ჯერ მე. შენ გაუშვი. ნელა ქენი, ბიჭო, ხელა გადამივარდება. ე... ფრთხილად...

ეს ორი თავგამოლებით ჯაჯგურობდა პირველიპისთვის, მაგრამ აი, მესამექ რომ მომიმოქმედა, ამ ორს არც კი დაესიზმრე-ბოდა — მსხვილი დიამეტრის არმატურის მეტრიანი გადანაჭერი, რომელიც მოუ-ლოდნელად მათ გვერდით გაჩნდა, ჯერ სახურავიდან გადაჰკიდა და მერე კი ხე-ლები გაუშვა.

— ეს რა ქენი, ბიჭო? გასულელდი?

— დროზე, დროზე მოვხიერ. დაეშვით. ხელი გაუშვი მაგ თოკს.

— აუ, საერთოდ, მერე ვინმებ გადაიხე-დეთ? არა? აუ, ჩემი, რომ მოხვედროდა?

— ნუ დახტიხარ მაგ კიბეზე. ჩუმად ჩადი, ვინმებ არ გაიგოს.

— ვინ უნდა გაიგოს? საერთოდ, გაგიუ-დი, ბიჭო? ეს რა გააკეთე?

— ნუ მანვებით, ვერაფერს ხეხდავ. მაი-ცა, არ გადატრიალდეს ეს ფიცარი.

— დროზე აძვერი, რა დროს შარვლის დასვრაა.

— მაგარი დაგვენძრა. ყველას დაგვი-ჭერენ.

— ყველაფერს გეფიცები, არ მინდო-და. ვიხუმრე. ხელი გამეშვა და... ვაი, დედა...

მერე მთელი საღამო ეზოში ისხდნენ ფერდაკარგულნი. გარეთ გასვლასა და ამბის გაგებას ვერ ბედავდნენ. ერთმანეთს არც კი ელაპარაკებოდნენ. ვერც თვალებ-ში უყურებდნენ. რიგ-რიგობით სუნთქვად-ნენ და ურიგოდ კვერსოდნენ. ეჭვი აეჭვებ-დათ და შიში ტანჯავდათ. სხეულიდანაც კი გაიქცეოდნენ, რომ შესძლებოდათ. მა-გრამ — ვერა. რაღაც უხილავი ძალა აკავებდათ. ძალა, რომელიც ფეხსაც არ აცვლევინებდა ადგილიდან და იმაზე მცირებლოვნებად აგრძნობინებდათ თავს, ვიდრე სინამდვილეში იყვნენ. და შემდეგ, ისევ ის გელა მოვიდა, რომელსაც საოცარი ამბები მოჰქონდა ხოლმე და მოყვა, რომ გოჩა:

— გაიგეთ, გოჩა რომ მოკვდა?

— არაა...

— საწყალი, ტო, რაღაც პონტში შემე-ცოდა.

— ჰო...

— თქვენ რაღა გჭირთ? ჲა? რას ჩამოგტირით ცხვირ-პირი? თქვენც გო-ჩასავით მეზობელმა ხომ არ დაგირეკათ.

— რააააა?

— რა რაააა? იმ საწყალს სიკვდილის წინ მეზობელმა დაურეკა ტელეფონზე და უთხრა, სიკვდილში სახლი დაგენერაო. ამას კიდევ, თურმე, გული გაუსკადა ნერვიულო-ბისგან. ტელეფონის ყურმილით ხელში იპოვეს. აზრზე ხარ? მერე ისევ იმ მეზო-ბელს სასწრაფოში დაურეკავს, მგონი, გოჩა ცუდად გახდა და მიაკითხეოთ. ექიმება იპოვეს. ის რა ჯადოა, ვილაცაა,

— დადაობ?

— იქიდან მოვდივარ. საკაცე მე და ხეიჩამ ავუწიეთ. ფეხიც კი ნამოვეკარი რაღაც არმატურას გარეთ რომ გა-მოგვყავდა და ლამის მიცვალებული გადა-გვიყირავდა.

— ატრაკებ, გელა.

— ბოზის...

და გელამ მეორედ დაიგინა. და თან ისე მწარედ, რომ უნებურად ყველას სიმწრის ცრემლები მოადგა. მაგრამ, სავარაუდოდ, დაგინებისა კი არა და უფრო სიხარულისა უნდა ყოფილიყო ეს მწველი ცრემლები. და სასოწარკვეთაც იმედმა შეცვალა. დაძბ-ულობა — უაზრო სიცილმა. შიში — დღის შუქმა. ზიზღი — მიტევებამ. და გაურკვევ-ოობა კი, ისევ ვირაფირმა.

...ქუჩაში გავიცანი
ორივეს თავი ტელ-
არგული, როდესაც გა-
ერციოთ გავყევით ხალ-
ქი გორძენით, რომ რაღა-
და ასევე ერთდროულად-
ია ავნიერთ, წითელ შუქნი-
გვალები და უკუსვლ-
ტროტუარზე. მერე ერ-
დეთ და გავვეცინა:
— მასას არ უნდა აყ-
ყურსასმენი მოვიხს-
ანაც ლიმილით მიპასუ-
ცერ გავიგე, მეორე ყურძ-
ება მიჯლაგუნებდა, თ-
ინება და სიგნალები ა-
იარულებსა და არერ-
ვიდექით, მაგრამ წითე-
ლო იცვლიდა.
შემდეგ რაც მოხდ-
ა ცებთ... მე გამაოცა. თა-
ლბათ: გოგონამ მიიხ-
დანია, ბოძთან ლილაკ-
ენიმე წამში მწვანე შუ-
— ესეც ასე!
თვალი ჩამიკრა და
ლალა გამასხენდა, რო-
კიოდე შეტრის დაშო-
თავის დაქალთან ერ-
აერ კიდევ მაშინ შემ-
აგვის გადაყრას ვცდ-
აერზე ცარიელი ცელ-
დამნებდა და ტროტუ-
როცა დავწვდი და ხელ-

ურნაში სწორედ მაშინ გაილი და გადალაპარაკა
მხარი რომ გამკრა
ტლობებით გაოგნებული
აუბარი გავუბი. თურ
ივრობდა.
— ჰო, მცხეთაში
აოლმე... იქ... ცენტრში
— ჰო? მე რომ არ
აოდეს?
რა გასაკვირია — მც
ხლ ვიყავი ნამყოფი.
ერთმანეთი ფეისბუ
რია მდენიმე უშნო ხუმ
აურე მცირე დეტალებ
სე ერთხელ მივნერე, მა
შე — სამჯერ და ლექცი
აიარა, რომ ვერც კი გ

მცხეთაში ერთმანეთ
კუთხით და მთელ დღეს
დი, რომ არა მამა
აუბარი.ჩვენს იტალიურ
ხელოდ წარმოსახვის
დღებიც ხუთიოდე სანქ
ქმნიან ფიზიკურ ბარიერ
ისეთ ოჯახში გაგ
შობლები დღემდე
აკარებენ. კაპრიზულ

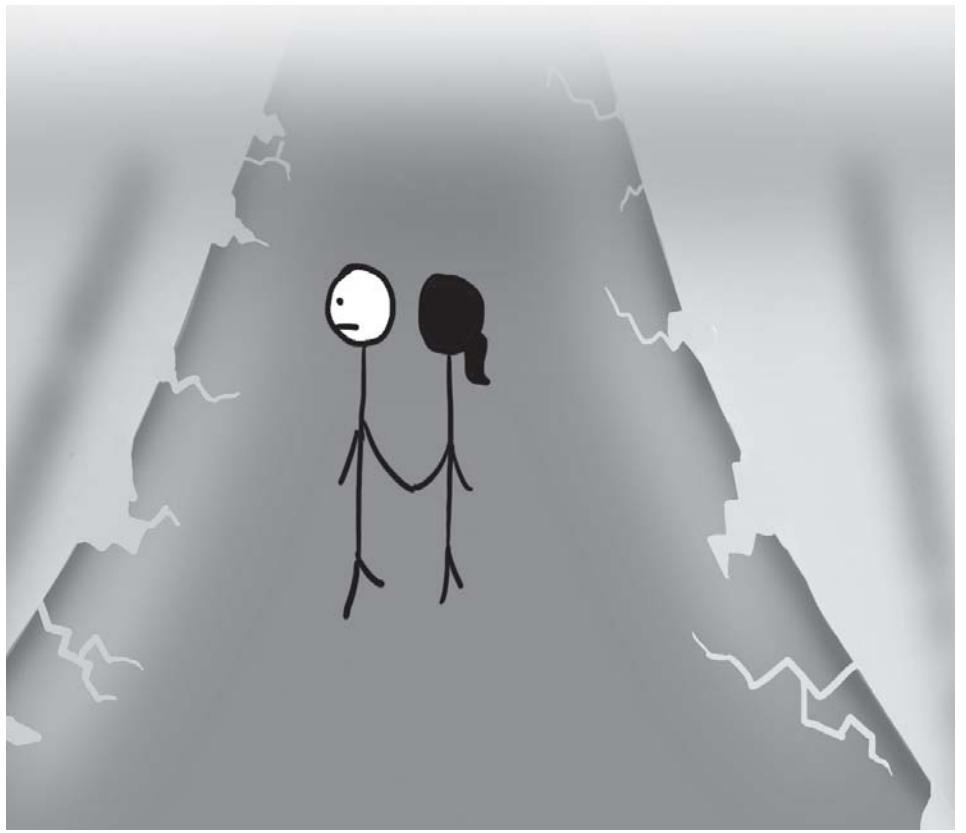
ბული ტრაკზე. ტრუსი ქვევით ჩავაცურე
და ჭიდაობაც დაინწყო.

სიფრიფანა გოგო ალქაჯივით
მიგერიებდა, თან შეგადაშიგ მიცინოდა და,
გაჩერდიო, ჩურჩულებდა. ნაზი ფრჩხილე-
ბი მოულოდნელად მწარე და ბასრი
აღმოჩნდა. ჩემი დაჯიჯვნილი ზურგისა და
დასისხლიანებული მხრების შემდეგ
ქართველი ქალის მებრძოლი ბუნება დაოკ-
და. კიდევ კარგი, დროულად აღმოჩნდი
მის მუხლებს შორის, მაგრამ როგორც კი
იქიდან თავი ავიღე და საქმეზე გადავედი
— ბრძოლა განახლდა. გზიდან არც თუ
ისე შორს ვიყავით, პირზე ხელებს რიგ-
რიგობით ვაფარებდი — თითებზე მკპენ-
და მწარედ. ჩვენი პოზა ტიტანიკის ჩაძირ-
ვას მაგონებდა: მე აისბერგი ვიყავი, ის —
გახლეჩილი გემი.

ერთიანობის აკორდიაზ აზოდებილი
ჰაერით ვაგრძელებდით სუნთქვას მძიმედ.
თვალდახუჭულს საფერტელთან ძარღვე-
ბი უცემდა. ჩემი ზურგის პორტფუნას რომ
მორჩია, ხელები მიცვალებულივთ გულზე
დაიკრიფა.

და როგორც იქნა — მცხეთაში ჩამოს-
ვლის, რამდენიმე საათი ქუჩებში ბოდია-
ლის, დაკენილი თითებისა და დასისხ-
ლიანებული მხრების შემდეგ მე მივაღწიე
სამნამიან ორგაზმს...

სექსის ფასი

ურნაში სწორედ მაშინ შევამჩნიე მისი ღი-
მილი და გადალაპარაკება მეგობართან.

მხარი რომ გამკრა, მისი შესაძლებლობებით გაონებული, უკანა ვედევენედა საუბარი გავუბი. თურმე მცხეთაში ცხოვობდა.

— ჰო, მცხეთაში მეც ხშირად ვარ
ხოლმე... იქ... ჯენტრში რა.

— ჰომ? მე რომ არ დამინახისარ არა-
სოდეს?

ერთმანეთი ფინისბუქზე დავიმატეთ,
რამდენიმე უშნო ხუმრობით გამოყენება
მაურე მცირე დეტალებს მის ფოტოებზე,
მე ერთხელ მივწერე, მან ორჯერ მომწერა,
მე — სამჯერ და ლექციებმა ისე სწრაფად
ჩაიარა, რომ ვერც კი გავიგე ვერაფერი.

მცხეთაში ერთმანეთის ნახვა გადაჭენ-
ყვიტეთ და მთელ დღეს ძილში გავატარებ-
დი, რომ არა მამაჩემის ომაზიანი
საუბარი.ჩეკნის იტალიურ ეზოში კედლები
მხოლოდ წარმოსახვის ნაწილია, რომ-
ლებიც ხუთიოდე სანტიმეტრის სისქით
ქმნიან ფიზიკურ ბარიერს.

ისეთ ოჯახში გავიზარდე, სადაც
მშობლები დღემდე ცივ ნიავს არ-
მაკარებენ. კაპრიზული არასოდეს ვყო-

ლიტერატურული განვითარების მუნიციპალიტეტი

მისი ციხეში გაძლების მოტივაცია. მას შური უნდა ეძია ოთხივე მოძალადეზე.

ადამიანთა გულგრილობას ხარ-
მოაჩენს ეპიზოდი, როცა ცეცხლმოდე-
ბულ შენობაში ვერავინ შეძედავს შესვლას
ადამიანის გადასარჩენად და განწირული
ყვირილი, მიშველეთო, ცეცხლში
დაინთქმება. ზაზას სურს, ამგვარ გულ-
გრილობას გადაურჩეს და დანეროს იმის
შესახებ, რაც აწვალებს და გულს უღრღ-
ნის, სიმართლე მართას თვითმკვლელობის
შესახებ სცენარის ფორმით გადმოსცეს.
მას არ სურს, „დაბეჩავებული მწერლის
ნილაბს“ ამოეფაროს, ამიტომ „სახრეს იჭ-
ერს და კედელთან აყნებს საკუთარ თავს“. რომანის სიუჟეტურ ინტრიგას ამძაფრებს
ვილაც „პირქუშისგან“ მოსული ესემეშები. პირქუში მართას თვითმკვლელობის შესახ-
ებ ცნობების გადაცემას პპირდება. მერე, როდესაც კინოსცენტრის წერა დაინწყო და
პირქუშის ნაწერებიც დაეხმარა ამ საქმეში, პირქუშმა მართასთან გაგზავნილი მი-
სივე ტექსტი „ყველას თვალწინ“ გამოუგ-
ზავნა, რომელიც რომანის ერთ თავად
იქცა. ეს არის პოეტური პროზით გად-
მოცემული ახალგაზრდა კაცის განწყო-
ბილებები: „ჯობია, მოინადინო და მზესაც
იოლად გაუსწორებ თვალს, გაუშინაურდე-
ბი, თითქოს ბებოს ჭრაქი ან მაგიდის ელნათურა იყოს. მზეც — თაკარა და მდუ-
ღარე — გაუგონარ სინათლეს მოგახლის თვალები, რომ მერე და მერე, სარდაფის ჩრდილში მოხვედრილმა, აკვესო ერთი ციცქანა და უანგისფრად ყვითელი მზები, ხარკი მიუთვალო სიბენელეს ან სულაც
მოინანიო პაპანაქებაში დგომის საათ-ნახ-
ევარი“. ზაზა პირქუშის სახის გამოსაც-
ნობად ამ სიტყვას ჩაუკვიდება და მინ-
ვდება, რომ პირქუში იგივე ნოშრეა, მარ-
თას ძმა. მისი სახისთვის სიმბოლურ-ალე-
გორიული მნიშვნელობის შესამატებლად
მთხოვნელი ასეთ დაკვირვებს გვთავა-
ზობს: „პირქუში ფშავის საყმოთა მფარვე-
ლი ღვთისშვილი ყოფილა“. პირქუში, უბრა-
ლო ოქრომჭედელი, მაგრამ გამორჩეული
სიწმინდითა და სამართლიანობით, მი-
თოლოგიურ პერსონაჟად აქცია ბედის-
ნერამ. ნოშრეს სახეში სწორედ იმ მი-
თოლოგიური მჭედლის სახე დალანდა და
იმასაც მიხვდა, რომ თვითონაც ტკიპა იყო,
კედელზე შერჩენილი და სხვა ტკიპათა გჭ-
ყლეტილი გვამების აღწერით იკლავდა
ჟინს მახვილის მოლოდინში.

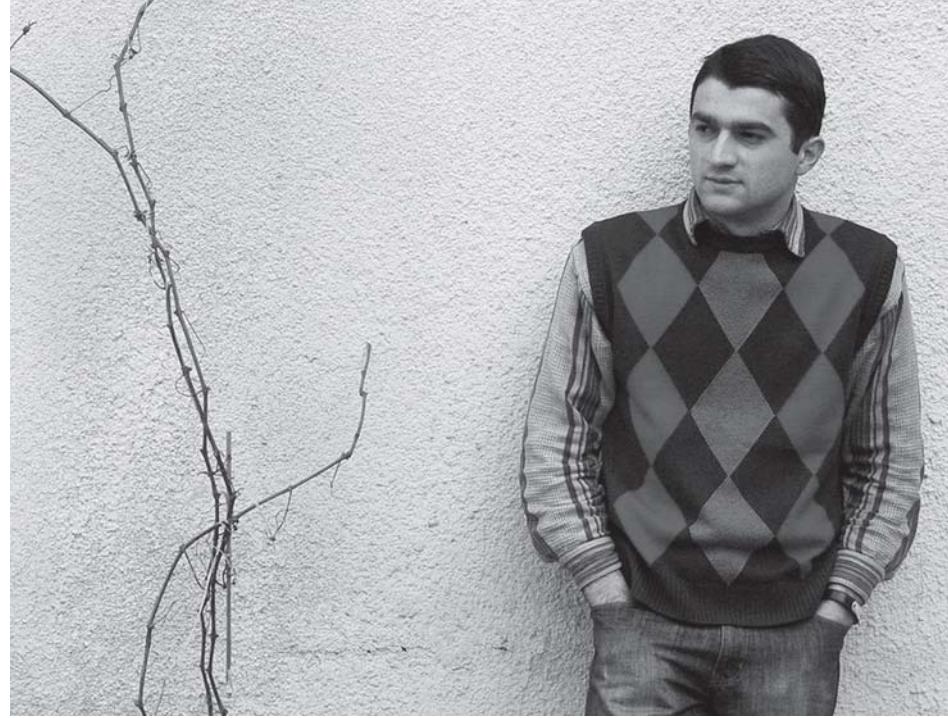
ავტორი თხრობის სხვადასხვა ტექნიკის, რეალისტური თუ პოსტმოდერნისტული სტრატეგიების თუ სტატური მონაცემებით წარმოაჩენს, პატარა მოძალადე ბიჭები როგორ დაიზარდნენ, ყველამ თავის სი გზა მონახა, მაგრამ ცოდვა ყველას ფეხდაფეხს სდევდა. აკო საკუთარ სახლში ჩაცხრილეს, ოთო მამა სერაპიონად გარდაიქმნა, თუმცა მასაც დაუხვდნენ გზაზე და თავ-პირი დაუმტვრიეს, ყველა შემთხვევაში, ვერავინ ხვდებოდა მიზეზს და ათასი ჭორი ითხზვებოდა. მხოლოდ ზაზამიცოდა, რომ ვიღაც შურისმაძიებელი თავის სასტიკა, მაგრამ სამართლიან საქმეს აღასრულებდა უსამართლობით გულგატეხილი.

რომანში ყოფილი მოვლენები იმისთვის იხსატება, რომ დამაჯერებლად წარმოჩნდეს დრო, სასონარკვეთილებითა და უიმედობით აღქეცდილი. მართას დედა საშოგარს გადაეგება და თურქეთში წავა. ამასობაში გუგა ხიდიშელს (მართაზე ძალა-ადობის მთავარ მონანილეს) ისე მოუწყობენ საქმეს, რომ მისი ძმა, დაუმორჩილებელი ადვოკატი გააჩქმონ. როგორც გაირკვევა, მართას დაპატიმრებული ძმის საშველად გაულია მსხვერპლი და თვითონწვე დათანხმებულა ამ „მოწყობილ“ ძალადობას. მყითხველი, რომანის ბოლოში თავიდან იაზრებს ყველა ეპიზოდს და სხვდება, რატომ არ ცდილობდა მართა მოძალადეთავან თავდასხისას, რატომ მიმდინარეობდა ასე მშვიდად მისი შეურაცხოთის პროცესი.

ყოველიცე ამას კი ექსპრესიულად ჰყენება ავტორი რომანის ცხრა თავში, რომლებსაც თავიანთი სათაურები აქვთ, შესაბამისად, თან ცალკე მხატვრულ განზომილებას ქმნიან, თანვე ერთიანი მხატვრული ქსოვილის მოზაიკური ნაწილები არიან. თხრობის დინამიკას ხელს უწყობს მთხრობელთა მონაცევლება. მთხრობელი ხანზა ზაზა ზანდუკელია, რომელიც პირველ პირში ჰყენება ამბავს, ხან ავტორი მთხრობელი მესამე პირში გადმოგვცემს მოვლენას.

ხებს. ხან დღიურია ჩართული, ხან წერილი და ამგვარად იცვლება თხრობის რიტმი, რომელიც არსად მდორევდება და მაღალი ტემპით მიედინება ბოლომდევ. ერთ ეპიზოდში ზაზა კორინთელის შინაგანი არეულ-დარეული განცდების გადმოსაცემად ასეთ ექსპრიმენტს მიმართავს მწერალი: „გადავწყვიტე, წების შიერი უაზრობა, სისულელე, ენაზე მომდგარი ციებ-ცხელება ჩამენიშნა და ანბანზე გამეწყო“. ასე დაწყო ანბანზე მისი ფიქრები, წარსულიდან შემოჭრილი სურათები, ამგვარად, მკითხველი ზაზას უფრო ახლოს ეცნობა. ანბანზე დალაგებული სიტყვები კი გარკვეულ თემაზე იმპროვიზაციული მსჯელობის მაპროვოცირებლად იქცა და მცირე ჩანაწერების ფორმა მიიღო საერთო განწყობილებით: ვარიაციები თემაზე — „მე“: ადვირახსნილობა, ბერბიჭები, გარდასულთათვის, დაკარგვა, ეჭვი, ზღურბლზე, თანამგზავრი, იაფფასიანი, კალენდრიდან, ლირიკული, მოლოდინი... შემდეგ ისევ ჩვეულებრივ თხრობას დაუბრუნდა და კვლავ განაგრძო ჯაზის სტილში ფიქრი, კვლავ ანბანზე დალაგებული სიტყვების ტონალობით: ნუდისტური, ორშაბათთვილით, პანაშვიდზე, ჟამისა, რელაქსაცია, სიტყვასიტყვით, ტაძრისაკენ, უასაკობა, ფასდაუდები, ქალაქობანა, დამეჩავლილზე, ყოფაცხოვრებითი, შავად, ჩვეულებისამებრ, ცნობისათვის, ძიებაში, წალკოტისაკენ, ჭიტა, ხურვება, ჯახ(ან)ი, ჰედონისტური... შესანიშნავად იხატება პერსონაჟთა ხასიათები, მაგალითად, ქოთო ხარძიანისა, მართას დეიდასი, ღვთისმოსავი ქალისა, რომელსაც სჯერა, „თავის განირვა სისხ-

—

ლის დაქცევა არ არის მარტო. შენირულია ის, ვინც ჩევულებრივი, ყველას გზიდან გადაუხვეს და გაუვალი, აბალახებული ბილიკებით დაიწყებს სიარულს". მას სჯერა და ამას თავისი ნახატით გამოხატავს, რომ ტოტებდალებილ და წაქცეულ ხეს აუცილებლად ამოუვა ყლორტი, რომელიც თავს ცისკენ გაიწვდებს. ქეთო სამართლიანია, უკომპრომისობა და ბოროტებასთან შეურიგებელი, სჯერა, რომ „დამნაშავეს და მოლალატეს ყალბი თავის მოდრეება და პირჯვრის წერა არ უნდა ათავისუფლებდეს ცოდვებისაგან". ქეთო ცხოვრებაში ერთმანეთს ერწყმის რეალური და წარმოსახული სივრცე, რომელსაც მხატვრული ლიტერატურა ქმნის. მის სულიერ განწყობისგებს კარგად გამოხატავს მწერალი იმ ეპიზოდებით, რომელებშიც მოზარდიულადაა გადმოცემული ქართველ და უცხოელ კლასიკოსთა ნაწარმოებების ფრაგმენტები. ყურადღებას იქცევს ციტატა ბეჭედის „გოდოს მოლოდინიდან“, როდესაც პოცო ეუბნება ეს-ტერიტორიაზე და მას მოვალეობა მომდევნობის მიერ გადასახვა არ არის მარტო.

ტრაგობს: „დროს ხუ დავეძლურებით, ავად ნუ მოვისხენიებთ. ეს დრო წინა სხვა დროებზე უფრო დაღუპული არაა, მაგრამ კარგადაც ნუ მოვისხენიებთ“. დროს ადამიანები ქმნიან თავიანთი ქცევით, ფიქრით, საქმით. შემდეგ ეს დრო ზემოქმედებს მათზე და მასთან ჭიდოლში ნარმოჩნდება პიროვნების ავკარგიანობა, გახდება ისეთი, როგორიც არიან სხვები, თუ შეინარჩუნებს მეობას და პიროვნული სინდისის კარნაზით იცხოვრებს. ამ რთულ გზას ირჩევს ქეთო.

მნერალი, როგორც ალვნიშნეთ, თხრობის ნაირფეროვანა ტექნიკას იყენებს პერსონაჟთა სულის დასახატად. მაგალითად გუგა ხიდიშელს მისივე დღიურებით ვეცნობით. მნერალი ახერხებს, რომ ყველა პერსონაჟს თავისი ენა, გრძნობათა და ემოციათა გამოხატვის თავისებური მანერა მოუნახოს. გუგას დღიურებში კარგად წარმოჩნდება ყოფის ერთფეროვნება და რუტინა: „სასამართლოში ყველას გულისამრევი ჰქინანობით აცვია“. ამ დღიურებში დროდადრო ამოვყინთავენ გამუქებული შრიფტით აწყობილი სიტყვები, რომლებიც წარმოაჩენენ იმ ძირითად მოქმედებებს, რომლებსაც გუგა რობოტივით ასრულებს: ვილვიძებ, ვიბან, ვიცვამ, ვკარჯიშობ, ვმსახურობ, ვითვალისწინებ, ველაპარაკები, ვლამაზდები, ვუმჯობესდები... ეს ყოველივე, თავიდან, მხოლოდ მის მატერიალურ ყოფას აღწერს, ათასგვარი ხილათით, კანონითა თუ ზნებითა აკრძალული ყოველგვარი გამოცდილებით სავსეს. თუმცა შემდეგ შემოიჭრება ფილოსოფიური და ლირიკული ნაკადები, აზრი რიტმს მიყვება, თეთრი ლექსებიც გამოჩნდებიან და ამგარად ამხელენ მის რომანტიკოსობას. მკითხველიც ხვდება, რომ გუგა სასონარკვეთილი მარტო-სულია, რომელსაც სულ ერთი ნაბიჯია აშორებს თვითმკვლელობას. ამ დღიურებში ის საკუთარ თავში მოგზაურობს და მკითხველსაც სიყვარულისა და სიძულვილის ლაბირინთებში ახეტიალებს გვირაბის ბოლოს გამომერთალი შუქით, რომელიც იშიფრება, როგორც დღიურის ბოლო სიტყვა „გარდავიცვალე“.

Digitized by srujanika@gmail.com

შევეგმნი, მწერლობას არ დააგინდება, არ
ნაიკითხავენ?!” ფილმს ხომ ნახავენ ოდესა
მე! არც ფილმს უყურებენ? სხვები ნახავენ
სამაგიეროდ. ჭავიანი და მოაზროვნე
ხალხი და მერე არავინ გაძრიყვდება ჩემ-
სავით”. მძიტომაც სურს ზაზას ამ ამბებზე
ნერა, ჰვონია, რომ სინდისი განეწმინდე-
ბა, (კოდვისგან გათავისუფლდება. ზაზა
ასე აღნერს, როგორ ზემოქმედებდა
მძღოლთა საუბარი მასზე: „ყველა სიტყვა
ქვის ნატეხივით, ხის ტოტივით, ყვავ-ყორ-
ნის სკინზლივითა და დახოცილ ადამიან-
თა ძვლებივით ცვიოდა ჩემს უფსკრულში”.
ამ უფსკრულში ჩაცვენილი სიტყვები ისევ
სიტყვებსვე ამოაქვთ და ტკივილს კონკრე-
ტურ შინაარსს, ფორმასა და აზრს სძენებს.
სიტყვებს ამოაქვთ ბაგშეობის მოგონებე-
ბი, რომლებიც აცოცხლებენ ადამიანებს,
რომლებიც ცხოვრების გზაზე შეხვდნენ.
და მწერალი აცნობიერებს, რომ „ყველაზე
ნალიდი ბავშვობაა სწორედ“. ფოტოგრაფ
კალენიკესთან შეხვედრა კი აფიქრე-
ბინებს: „რატომმაც მგონია, ის ადამიანე-
ბი, ვინც ჩევნ ბავშვობიდან გამოგიყვანა,
აქეთ კი არ გადმოგვყვნენ, დიდობაში,
არამედ უკანვე შებრუნვდნენ, დარჩენილებ-
ის გადმოსაყვანად. ამიტომ არის, მათთან
შესვედრა რომ გიხარია, მაგრამ ხშირად
მათი ენა არ გესმის“.

ზევიად კვარაცხელიას აზრი და ეძოცა ზუსტად და ნათლად მოაქვს მკითხველამ-დე და ამისთვის სხმირად მარჯვედ იყენებს სხვადასხვა ტროპს. დედასთან დამშვიდო-ბების მწერალებას მხერალი ამგვარი შე-დარებით ნარმოაჩენს. „ავტობუსი რომ დაიძრა, მართა ნაპოვნი ცხვირსახოცით სელში კარგა ხანს იდგა სადგურის მოედანზე, როგორც ერთიანად გაკრე-ფილი ვაზი ნოემბრის სიცივეში“. ზევიად კვარაცხელიას სამშერლო გამოცდილება უკვე რამდენიმე წიგნს ითვლის („მარჯვე-ნა“, „ქარაგმე“, „ჰავა“, „ილია სამეგრელო-ში“, „ყიფლიბანდი“) და ეს ყოველივე ამ რომანის დახვენილ სტრუქტურულ მთლიანობასაც განაპირობებს.

მხატვრულ ტექსტს სილამაზესა და სიღრმეს სძენს თავის დროზე მოფიქრებული მოსწრებული, აფორისტული გამონათქვამები, მაგალითად: „პროტესტი ქორწინებასავითაა, თავიდან არის ნრფელი და გულიანი, თორემ მერე ერთგულება უნდა“ . „პროტესტი ცვდება, ყოველ წამს თუ გამოაჩინე“, „ამბავი სტიქიასავითაა, ყველგან აღნევს და ყველაფრის შეცვლა შეუძლია. ოლონდ ცეცხლს და წყალს კი არა, ადამიანებს იყენებს ამისთვის“.

ოთარ ჭილაძე ერთ ნერილში ნერს: „გიყავი, ვარ და დავრჩები ყურმომფრილი მსახური სიყვარულის ნებისმიერი გამოვლინებისა. ამავე დროს, ღრმადა ვარ დარწმუნებული, რომ სიყვარულსაც ისევე უნდა შველა დღეს, როგორც დაბინძურებულ ზღვებსა და ოკეანეებს. არადა, ზღვებსა და ოკეანეებს კი არა, ერთ საცოდავ ბელურასაც ვერ გადავარჩენთ, თუკი გული პირამდე სავსე არ გვექნება სიყვარულით. ტყუილად კი არ არის ნათევამი: „სიყვარული აღგვამალლებსო“ — ყველაზე თავისუფალი ადამიანი ისაა, ვისაც სიყვარულის უღელი ადგას, ვინც სიყვარულს ნებაყოფლობით ემონება. ამიტომ, ჩემი რწმენით, ნებისმიერი, თუნდაც სულ უმინშვნელო სიყვარულის ჩაკვლა, უარყოფა ანდა დათრგუნვა, არამარტო კონკრეტული ადამიანების, არამედ მთელი კაცობრიობის, მთელი სამყაროს აბუჩად აგდება. მწერლის მთავარი ამოცანა სიყვარულის სამსახურია, ხოლო ლიტერატურა, ბოლოს და ბოლოს, სიყვარულის ისტორიაა და სხვა არაფერი. აქედან გამომდინარე, უთქმელადაც ცხადია, კვლავაც ყველანაირად რომ აღვუდგები ნინ ძალადობის, სიძულვილის, ჩაგვრისა თუ ხელყოფის ყოველგვარ სახეობას („სიყვარულის სამსახური“).

საიდანაც სიყვარული იბადება.
თამაზ ჭილაძის აზრით, ზოიად
კვარაცხელიამ დაწერა „სასტიკი რომანი,
რომელშიც ცხოვრების ყველაზე შეუ-
ბრალებელი ჭეშმარიტებანი მხატვრულ
რეალობად აქცია“. 2014 წელს ამ ნანარ-
მოებმა „საბას“ ლიტერატურული პრემია
დაიმსახურა, როგორც წლის საუკეთესო
რომანმა. მნიშვნელოვანია ისიც, რომ
ჰარუნ ჩიმქეს მიერთ თურქულ ენაზე თარგ-
მინილი ეს რომანი 2016 წელს თურქულმა
გამომცემლობა „გეჯემ“ გამოსცა.

მოდი

მოდი, დაწექი ჩემთან, დავტებეთ სიყვარულით,
არა რეალობით.
ძალა აღარ მყოფნის, მოკვდე
და მოკვდე.
ეს შენი და ჩემი გაუცხოება, თურმე
არც ისე საშირია, შენ რომ გეგონა.
მე პირადად, ასე არ ვფიქრობ.
არა, არ სცადო ჩემი გაგება.
პირიქით,
მტრად მიგულე,
მითვალთვალე,
ჩამისაფრდი,
დამიდარაჯდი,
იფხიზლე.
მოინიშნე ყველა სადარაჯო,
ყველა უკანა გასასვლელი,
ყველა მევლელი
და მისი თანამონანილე,
მოკლედ,
მზად იყავი.

ამასობაში
სიკვდილიც მოვა —
და ეძებონ მერე
ვინაა ორმაგი აგენტი,
მკვლელობის მოტივი,
ვინ გააქრო
ტურნირის დაფა.

ვერც იმას გაიგებენ,
ვინ უპატაკა ყოველივე იქ, ზემოთ. დასვი წერტილი.
თავიდან წაიკითხე. წაიკითხე სტრიქონებს შორის.
ალბეჭდე ფირზე. სამხილები გაანადგურე.
მზად ხარ?
მაშინ მოდი,
დაწექი ჩემთან,
დავტებეთ სიყვარულით.

არის სიჩარე

არის სიჩარე,
ყველაფერი ნელდება რითაც.
არის გზა, სადაც სიარული არ გლლის,
პირიქით — გვგრის ნეტარებას.
არაფერია ალმოსაჩენიც —
რასაც ეხები, სულ ყველაფერს
ვიღაცის ხელის კვალი აჩნია.
და არის მზერა, რომელიც სხვაგან
არ მოგხვდება არასდიდებით.
არის ღრმა ორმოც, რომელსაც, თუ შიგ არ ჩავარდი,
გვერდს ვერ აუვლი.
არაფერია შორს, სიშორეც მოგვიახლოვდა,
ახლოსაა წასული ქალიც... რაც დაიკარგა,
დაკარგული იყო ყოველობის.

სიჩარე ხელის განვდენაზე,
სიჩარე, რითაც ყველაფერი ხდება ნელი და...
არის სიჩარე, რაც არ ჩერიბს, მიიზღაუნება...
და გაჩერებაც არის, სადაც აღარაფერი აღარ ჩერდება
და გზას გაჰყურებს ყველა, ვინც კი იმოგზაურა...

მატი

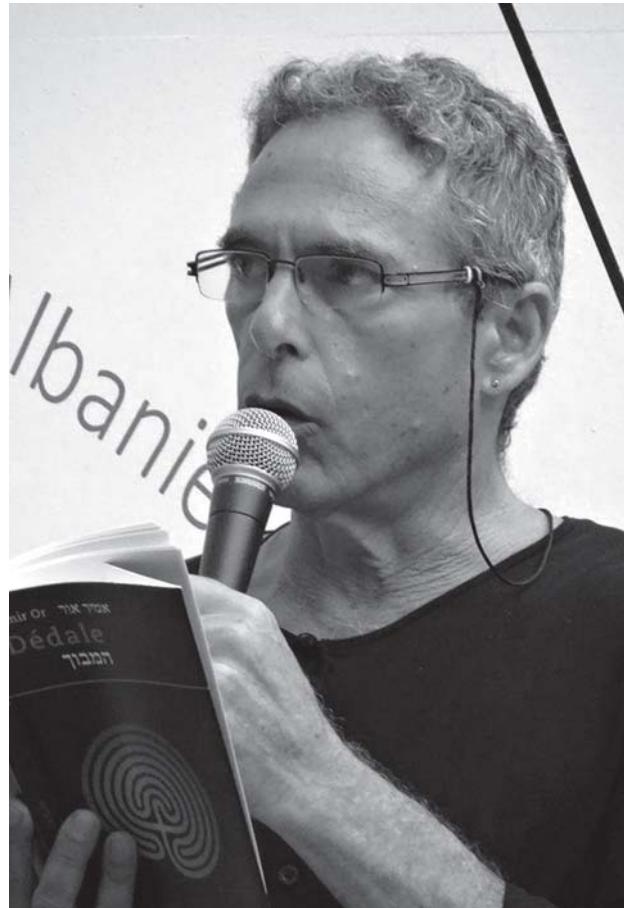
ასეა, შენს ყურებაზე მეტად,
ახლა ფანჯრიდან ყურება მირჩევნია,
და თვალს, შავ-ნაცრისფერი ლაქები რომ გასჩენია,
ახლო ხედით მოაქვს
ნელებით დაღარული ნაცნობი კონტურები
მისი, ვისი გულიც ერთია და უხილავი.
როგორც სპილოს ზურგზე უხსოვარ დროს ამოსული
დახეთქილი მშრალი კუნძულები,
ზეთისხილის ხესაც ნაკეც-ნაკეც დასდებია
მზით გამხმარი ნაოჭები,
და ღრმულებში მონდომებით ტენის, გასნორდნები ეგებ.
გორავს ბაგშვი ქერქაცლილი კუნძის
ტიტველ მერდზე, —
დასაჭრელი აქვს ფრჩხილები.
ამის იქით ვეღარასფრის გედავა, ვეღარც ვფიქრობ,
ანდა როგორ, როცა მწუხრის ბინდით
შევერცხლილ ფოთლებზე ფიქრით
დამიმდიმდა თავი და ცარგვალზე,
თვალი რომ ვერ მიმიწვდება.

ამირ ორი

ანდა ასე დაქანცულს უსასრულობაზე
რა მეფიქრება, როცა
კვდები? და როცა კვდები, როგორ არ ვიფიქრო შენზე?
როგორ? ეგებ იმათზე მაინც ვიფიქრო,
ვინც ადრე მიყვარდა ან — ჯერ არ მყვარდია,
ან მათზე, ვინც უბრალოდ ცოცხალი დარჩა?
რომც მოვახერხო, შენზე ფიქრი მაინც დამტანჯავს.
დავიჯერო, ისეთი მაგარი გავხდი, რომ მაჯობე და
ეს გამიკეთ? ადექი და მოკვდი?!

ხვალ დაგინერო ორ სტრიფს, ეპიტაფიას,
მაგალითად ასეთს: „აქ განისვერებს მოცეკვავე“.
და თუ ესეც საკმარისი არ აღმოჩნდა შენს დასამარხად,
მოვნიდომებ და განვაერცობ, თუნდაც ასე:
„დამალევინეთ“ — მარმარილოს ქვას დავანერ:

„დამალევინეთ,
მწყურვალი ვარ. დამალევინეთ, ოლონდ წყალი არა,
გაუზრუბლებდ, დამალევინეთ, ნუ დამანერთ სახელს.
დამალევინეთ, ოლონდ ღვინო არა,
უბრალოდ — დამალევინეთ“.

პველი სიმღერა

განშორებასაც, უმსუბუქესს, თან დარდი დასდევს,
რაც ერთად ვნახეთ და რაც ერთად დროს გავატანეთ,
მერე მოსცილდა გულსაც ის, რაც მოსცილდა თვალებს
და კიდევ ერთი შემოდგომა გადავითანეთ.

განშორებასაც, უმსუბუქესს, თან დასდევს დარდი,
მაგრამ სხვა არის გზის გაყოფა შეყვარებულთა,
ინვის და ფეთქეას გახლებილი გული კი მაინც,
გაუსაძლისი ყოფა ტვირთით დამძიმებულა.

დრო იყო, გზაზე ვიბუდებდით ოლეს ჩრდილის ქვეშ,
ის ცხოვრება კი ჩრდილოთან ერთად უყვალოდ გაქრა.
ხომ ენტარებდით, გავცეკროდით როს მზის ბილიკებს,
მზეც და ბილიკიც დამეუღმა მრუმე ზღვამ შთანთქა.

ბინდდება. ქარი სუნთქვას წყვეტს,
დილის ნათელი ფეხაკრეფით მიიპარება,
და როცა მწუხრში გაეხვევა მზე,
ჩევნო თვალს გავახელთ ნისლის საბნიდან.

დაძრწიან კვლავ უღრან ტყეებში სულები,
ჩრდილები ეკიდებიან ფოთლებს
და უსასრულო დაისობისას,
მარადიული სიყვარულისთვის უნდა დავშორდეთ.

ცდუნება

ცდუნება იყო:
ჩემი შენზე გახახუნება,
ჩევენი ფიქრების ნაყვა იმის სახეზე.
იმისათვის, რომ გვეგრძნო.

ჩევნი იქ ადრეც ვიყავით. არ გახსოვს.
არც დედა იყო, არც მამა, არც ჭიბლარი,
პირველი კვეთა მხოლოდ.

და უნონო, უზომო, უხინვო,
დავხეტებოდით ერთმანეთში, სამყაროებს ვქმნიდით,
ვცხოვრობდით.

მაგრამ ფსონი იყო დაბალი,
რისკი — მხოლოდ თამაში,
ქმედება არა,
მხოლოდ სურვილი.
იცანი? ეს ის გზაა. აქ ხომ ვიყავით:
ერთი გაიქრება,
ერთი გაელვება.

ახლა აქა ვართ, ბლანტ ჰაერს
მონდომებით ტანში ვიზელთ

სხვა შეგრძნებასთან ერთად —
და ყოველთვის, როცა ერთმანეთს ვხვდებით,
მზე ამოდის და ჩადის ჩვენთვის,
ჩვენი სამყარო ჩვენთან ერთად ბერდება,
აქ კი:
მოულოდნელად,
სულში ახალ ნაოჭს იპოვნი,
ნამდვილ ნაოჭს — რეალობაა. ბოლოს და ბოლოს,
ძალა შეგვენებს დამარცხების, ნერვის,
გადარჩენის, თუნდაც სიკვდილის.

კორეაცია

ცოდვილი — სიტყვებით გარყენილი და
სიყვარულის ხმის ვერ გამგონე;
ცოდვილი — საკუთარ თაეს განდგომილი, ვითარცა
სხეულს მოწყვეტილი ჩრდილი ან გულს მომწყდარი სახე;
ცოდვილი იმით, თუ „რას იტყვის ხალხი“, საკუთარი მეს
უარმყოფი — ამაყი ამით;

ცოდვილი — სცენის პროექტორებს
ქვეშ დიდების მაძიებელი;
ცოდვილი ყურით, რამეთუ აღარ ვისმენ,
ცოდვილი თქმულით, რამეთუ ვამბობ პირით და
არა სულით;

ცოდვილი იმით, რაც საკუთარ სხეულს დავუშავე
ზურგზე როზგით, მკერდში მჯილის ცემით;
და იმით, რომ შენსას დავარქვი ჩემი;
ვარ ცოდვილი —
შენზე ატეხილი უსაფუძლო შეფოთისა და შიშის გამო;
გაჩეხილი ხის რტოებით ეჭვის ცეცხლი რომ გავაძლე,
იმის გამო,
იმისათვის, რომ მოვეშვი,
ყველა კარი გადავრაზე,
აღარც რამე მოვისმინე, აღარც რამე დავინახე,
აღარც რამე მოსახდენი დავიმართე,
შენი ყოფა ჩემად როცა გავიხადე.

ზრთაპი

ფრთები გაშალე, საყვარელო,
ამ დიდებულ ქვეყანას თვალი მოავლე —
მხერებს ნუ ჩამოყრი.

დაიმახსივრე: ბენელ ღამეშიც
მიფრინავ სინათლისკენ.

იქ

მივდივარ იქ, სად — არ ვიცი.
ჩემი გზა, ჩემ ტერცებზეა დახაზული.

ვეძებ იქ და ვეძებ აქ,

სიყვარულის გზა ჩემ გულშია გაკვალული.

მსოფლიო ფარდას ხსნის, ჩემი წარმოდგენა იწყება —

გორაკი, ხეობა — უცხო სახები;

ნება მომეცი, ცოდნის წყაროს დავენაფო,

სამყაროს შეგხედო რცნების თვალებით.

დალოცვილი ვარ! მდიდარი ვარ! — ორივეთი,

ნეტარებითაც და ტკივილითაც:

თუ სამყაროს გზა წმინდაა, ვარ ჯანმრთელი,

თუ ეკედალი მეღობება წინ, მიკვდება გული.

ამ მინაზე დღეს ვარ მეფე;

ჩემი კარავი არ არის გზის დასასრული.

თარგმანი მანანა დაუგამავ

ლიტერატურული გაზეთი

საქართველოს კულტურისა და ეკონომიკური სამინისტრო

საქართველოს მთავრობის სამინისტრო

რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე ურა შერაზადიშვილი
უურნალისტი თამარ უურული

მობ. ტელ.: (577) 742277;